

Metsänhoitoa ilman avohakkuuta

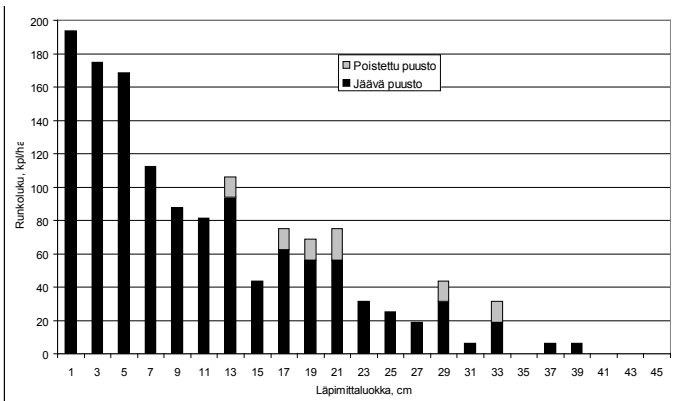
METLA

metsä · tieto · osaaminen · hyvinvointi

Metsänhoitoa ilman avohakkuuta

Kiinnostus metsän peitteisyyden säilyttäviin metsänhoitomenetelmiin on lisääntynyt. Taustalla ovat maisema- ja ympäristöarvot, taloudellinen vapautuminen, metsätulojen merkityksen pienentyminen sekä metsäteollisuuden rakennemuutos.

Menetelmistä pienipiirteisoin on eri-ikäisen metsikön kasvattaminen, toisin sanoen poimintahakkuu. Metsää uudistetaan ja kasvatetaan samanaikaisesti, eikä sen kehityksessä ole eroteltavissa erilaisia vaiheita. Metsikössä kasvaa jatkuvasti kaikkia puiden ikä- ja kokoluokkia. Säännöllisin väliajoin (10-20 vuotta) tehtävissä poimintahakkuissa poistetaan suuria yksittäisiä puita tai pieniä puuryhmiä. Metsikköön pitää syntyä uutta taimiainesta, jotta alikasvosta on aina saatavilla paikkaamaan poistettujen puiden jättämiä aukkoja. Tällainen menetelmä sopii parhaiten kuusikoille. Haittapuolena on se, että valoa vaativa puulajisto (mänty, koivu, haapa, leppä jne.) ei uudistu eikä menesty, ja metsiköt kuusetuvat väistämättä.

Jäävän puuston ja hakkuupoistuman runkoluvut eri-ikäis-kuusikossa. Metlan ERIKA-koemetsikkö Vesijako.

Alikasvoksesta kasvatetaan uudet puut poimintahakkuussa poistettujen tilalle.

Valoa vaativille puille voidaan käyttää pienaukkojakkuuta, joissa koko metsikkö uudistetaan vähitellen hakkaamalla pieniä aukkoja. Niitä voidaan vähitellen laajentaa, tai pystyyn jätetyt välialueet voidaan päätehakata ja viljellä yhdellä kertaa.

Tasapainoinen, kestävä, pitkään muuttumattomana pysyvä eri-ikäisrakenne on käytännössä vaikea päämäärä. Vanhoissa pohjoismaisissa kokeissa on ollut vaikeuksia pitää haluttua puuston rakennetta yllä. Metsiköt eivät taimettuneet eikä alikasvoksesta noussut uusia puita toivotulla vauhdilla. Uudemmat kokeet kuitenkin viittaavat siihen, että uudistuminen voi hyvinkin onnistua suotuisissa oloissa ja taitavilla käsittelyillä.

Jos tasapainoinen, kestävä eri-ikäisrakenne saadaan aikaiseksi ja uudistuminen toimii, puuntuotos ei todennäköisesti ole juurikaan pienempi kuin tavallisilla menetelmillä kasvatettavassa kuusikossa. Menetelmän taloudellista kannattavuuttakin on pyritty arvioimaan erilaisin laskelmin meillä ja naapurimaissa, mutta tulokset ovat ristiriitaisia.

Kestävä eri-ikäismetsätalous voi olla käytännössä hyvin vaativa toteuttaa. Varsinkin siirtymävaihe tasaisesta metsästä eri-ikäismetsään kestää kauan ja voi epäonnistua. Puunkorjuussa syntyvät vauriot ovat yksi haasteista. Kuusikoiden yleinen vitsaus, juurikäävän aiheuttama tyvilaho, saattaa kehittyä vakavaksi ongelmaksi. Tartuntoja voidaan vähentää keskittämällä hakkuut talviaikaan ja torjumalla taudinaiheuttajia kantokäsittelyllä.

Lisätietoja:

Sauli Valkonen, vanhempi tutkija
Puh. 010 211 2326
sauli.valkonen@metla.fi
www.metla.fi/

Puustovaurio

Taimivaurio.

Puiden ja taimien vaurioituminen korjuussa on ongelma.